

Toetsingskader Risicoregelingen
Rijksoverheid: lening aan Sint Maarten
voor investeringen uit de Begroting 2023
via de lopende inschrijving

Probleemstelling en rol van de overheid

1. Wat is het probleem dat aanleiding is voor het beleidsvoorstel?
 - Overheidsinvesteringen stimuleren de economische groei van landen en/of helpen het dienstenniveau van de landen in stand te houden of te verhogen. Het investeringsniveau van Sint Maarten (exclusief wederopbouwfonds) is met minder dan 1%BBP lager dan het gemiddelde niveau van vergelijkbare economieën in de Caribische regio (4% BBP; bron IMF).
 - In de begroting voor 2023 is voor ANG 90 mln. aan investeringen opgenomen die volgens het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (hierna het Cft) voldoen aan de normen uit de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (hierna Rft). Sint Maarten is voornemens om via een open biedingprocedure bij de centrale bank van Curaçao en van Sint Maarten een annuitaire obligatielening van 20 jaar van ANG 60.854.000 aan te trekken. De overige ANG 30 mln. wordt gefinancierd uit eigen middelen en via bijdragen in kader van het landspakket.
 - In de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (hierna de Rft) is opgenomen dat de Nederlandse Staat een lopende inschrijving heeft op leningen in het kader van een open biedingprocedure bij de centrale bank van Curaçao en van Sint Maarten (hierna de CBCS) voor het gevraagde leningbedrag tegen het actuele rendement op staatsleningen van de desbetreffende looptijd indien volgens het Cft de begroting van Sint Maarten voldoet aan de normen van de Rft. Hierbij is verder bepaald dat bij een dergelijke open biedingsproces bij gelijke leningvoorwaarden lokale inschrijvingen voorrang hebben. Zie de bijlage voor het totaaloverzicht van door Nederland aan Sint Maarten verstrekte leningen.
2. Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?
 - Nederland rekent het verstrekken van leningen voor investeringen voor de kapitaaldienst tot haar verantwoordelijkheid om de rentelasten van Sint Maarten te beperken en daarmee de houdbaarheid van de begroting te vergroten. De lopende inschrijving is onderdeel van de Rft en derhalve onderdeel van de afspraken van 10-10-10.
3. Is het voorstel voor de risicoregeling:
 - a) ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of
 - Het dekken in de markt zou betekenen dat Sint Maarten op eigen initiatief financiering aantrekt op de kapitaalmarkt. De verwachting is dat Sint Maarten op de internationale kapitaalmarkt met een hoge rente wordt geconfronteerd. Het aantrekken van dergelijke leningen heeft een negatief effect op de schuldhoudbaarheid door de hogere rentelasten. Voor leningen geldt het kader van de Rft en artikel 29 van Statuut voor het Koninkrijk de Nederlanden.
 - b) het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.
 - Een alternatief beleidsinstrument is het verstrekken van een gift in tegenstelling tot een lening. Dit doet echter geen recht aan de eigen verantwoordelijkheid die de regering van Sint Maarten draagt voor de staat van de economie en de landsbegroting.
 - Een ander alternatief beleidsinstrument is het verstrekken van een aflossingsvrije lening. Door niet af te lossen blijft de nominale schuld gelijk. Dit heeft een negatieve invloed op de schuldhoudbaarheid.
4. Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?
 - Er is geen andere risicoregeling om de bedoelde compensatie te leveren.

[Typ hier]

Risico's en risicobeheersing

5. Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk:
 - a. Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?
 - In totaal zal ANG 60, 854 miljoen (€ 33,51 miljoen) worden verstrekt.
 - De bovengenoemde lening wordt uitbetaald in USD. Daarbij staat de lening nominaal uit in ANG. Hierdoor wordt er door Nederland een wisselkoersrisico wordt gelopen, aangezien de begroting in euro's is.
 - b. Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?
 - Sint Maarten heeft ultimo 2023 een verwachte schuldquote van 47% BBP. Dit is beneden de kritieke grens van 55% die het Internationaal Monetair Fonds adviseert voor de Caribische regio.
 - c. De lening voorziet in financiering die een positief effect hebben op de kwaliteit van de overheid en op de economische structuur van Sint Maarten. Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmate?
 - Het risico in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmate wordt aanvaardbaar geacht.
 - Voordat Nederland een lening voor de kapitaaldienst aan Sint Maarten verstrekt is een positief oordeel van het Cft op de betreffende begroting vereist. Het Cft heeft beoordeeld dat de Begroting 2023 van Sint Maarten voldoet aan de begrotingsnormen.
 - Daarnaast heeft het Cft geoordeeld dat de door Sint Maarten gewenste investeringen voldoen aan de criteria van het internationaal gehanteerde System of National Accounts.
 - Het risico worden eveneens verkleind doordat voor een investering van ANG 45 mln. in kader van een afvalwaterzuiveringsproject de Wereldbank goedkeuring heeft verleend voor 40%-cofinanciering vanuit het Wederopbouwfonds.
 - Tot op heden heeft Sint Maarten aan haar rente- en aflossingsverplichtingen van de door Nederland verstrekte leningen voldaan.
6. Welke risico beheersende en risico mitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettaire verantwoordelijke minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's, ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd?
 - De lening voorziet in annuïtaire aflossing door Sint Maarten waardoor het risico afneemt in de tijd.
 - Sint Maarten en Nederland hebben in een onderlinge regeling afspraken gemaakt over de uitvoering van de hervormingen zoals afgesproken in het Landspakket Sint Maarten. De Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) ondersteunt Sint Maarten bij het doorvoeren van structurele hervormingen en monitort de voortgang van die hervormingen.
 - Deze hervormingen hebben tot doel de financiële, economische, institutionele en maatschappelijke weerbaarheid van Sint Maarten dusdanig te versterken, zodat zij beter in staat zullen zijn om externe schokken zelfstandig op te vangen. Deze hervormingen hebben als doel de totale economische situatie voor de lange termijn te verbeteren, hierdoor wordt het wanbetalingsrisico verkleind..
 - Tot slot houdt de Rijksministerraad (RMR) financieel toezicht op de begroting van Sint Maarten waarbij het Cft optreedt als adviseur van het land en van de RMR.
7. Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstel en de risico beheersende en risico mitigerende maatregelen van Rijk?

[Typ hier]

- De adviseur voor de RMR voor het financieel toezicht op de Caribische landen is het Cft.
- Het Cft heeft getoetst en geadviseerd op basis van de aangepaste Begroting 2023 van Sint Maarten.
- Het Cft heeft geen oordeel over de risico's voor het Rijk, noch over de voorziening tot risicocompensatie.

Vormgeving

8. Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee, hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?

- De lening wordt verstrekt tegen het actuele rendement op staatsleningen van de desbetreffende looptijd. In dit tarief is geen risicopremie verwerkt, omdat in de Rft is opgenomen dat Nederland inschrijft tegen het actuele rendement op staatsleningen van de desbetreffende looptijd. .

9. Hoe wordt de risicovoorziening vormgegeven?

- Er wordt geen risicovoorziening aangelegd omdat het om regeling gaat die generaal wordt gedekt. Dit houdt in dat het verstrekken van de lening ten laste gaat van het staatsschuld en de aflossingen ten gunste komen aan de staatsschuld.

10. Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?

- De lening heeft de vorm van een rentedragende annuïtaire lening en heeft een looptijd van 20 jaar.

11. Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?

- De lening is verstrekt door het Ministerie van BZK. De uitvoeringskosten die hiermee gepaard gaan zijn zeer beperkt en maken onderdeel uit van de reguliere apparaatskosten.

12. Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?

- De rol van het Cft blijft onverminderd van kracht. Dit houdt in dat het Cft de RMR tijdig informeert over de financiële situatie van Sint Maarten. Momenteel wordt de begrotingsdoorlichting van artikel 5 van de KR-begroting opgestart. Voorzien is dat deze risicoregeling wordt geëvalueerd in daaropvolgende begrotingsdoorlichting van artikel 5.

Bijlage: Leningen Sint Maarten (stand Jaarverslag 2022)

(bedragen * 1000)	Oorspronkelijke lening in ANG		Uitstaande lening in ANG		Uitstaande lening in euro's	Looptijd lening
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 2,625%	ANG	73.500	ANG	73.500	29.461	15 jaar (2010-2025)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 2,75 %	ANG	78.571	ANG	78.571	31.494	20 jaar (2010-2030)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 2,875%	ANG	50.000	ANG	50.000	20.042	25 jaar (2010-2035)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 3,0%	ANG	50.000	ANG	50.000	20.042	30 jaar (2010-2040)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 2,25%	ANG	58.652	ANG	58.652	24.765	15 jaar (2014-2029)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 2,375%	ANG	44.818	ANG	44.818	18.739	20 jaar (2014-2034)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 2,45%	ANG	39.526	ANG	39.526	16.510	30 jaar (2014-2044)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 1,8%	ANG	30.271	ANG	22.199	9.793	30 jaar (2014-2044)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 0,83%	ANG	21.705	ANG	14.470	6.698	25 jaar (2017-2032)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 0,74%	ANG	32.900	ANG	30.631	15.324	30 jaar (2019-2049)
Lening lopende inschrijving Sint Maarten 0,5%	ANG	26.000	ANG	5.200	2.592	7 jaar (2016-2023)
Onderhandse lineaire lening 0,00% Sint Maarten	ANG	49.875	ANG	49.875	22.985	15 jaar (2020-2035)
Liquiditeitslening Sint Maarten 0% (herfinanciering april 2022)	ANG	292.400	ANG	292.400	141.624	1,5 jaar (2022-2023)
Liquiditeitslening Sint Maarten 0% (tranche 10 + 11)	ANG	24.000	ANG	24.000	13.632	1,5 jaar (2022-2023)
Totaal	ANG	555.818	ANG	517.442	373.702	